

Framgångsfaktorer för brandskyddsarbete i kulturbyggnader

Vad menas med skydd mot brand?

Effektmål för skydd mot brand

Förebygga så att brand inte uppstår

Tillräcklig nivå på tekniskt brandskydd

Tekniskt brandskydd fungerar över tid

Personal kan släcka en begynnande brand och utrymma tryggt

Räddningstjänsten ges förutsättning att begränsa och släcka branden

Föremål och byggnadsdelar kan räddas eller skyddas på plats

Systematiskt arbete - så att brandskyddet fungerar över tid

Övergripande arbete

Inrikta

Organisera

Styra

Planera

Ge stöd

Utbilda och öva

Följ upp

Per fastighet eller verksamhetsställe

Bedöm

Dokumentera

Gränsdra

Planera

Kontrollera

Hantera brister

Följ upp

Några framgångsfaktorer

1. Säkerställ ledningens engagemang och resurser
2. Statusbesikta brandskyddet
3. Skapa arbetssätt för att enkelt hantera brister i brandskyddet
4. Dokumentera brandskyddet med förvaltningens behov i centrum
5. Prioritera underhåll av brandskyddet
6. Kommunicera om brandskyddet

Säkerställ ledningens engagemang och resurser

- Motivera behovet
- Tydliggör styrelsens ansvar
- Ledning beslutar vad som ska uppnås och övergripande hur
- Årlig statusrapportering

Följande mål ska uppnås för varje fastighet eller verksamhetsställe:

- Beskrivning av befintligt brandskydd och brandskyddsritning ska finnas.
- Brand- och riskinventering är utförd och brister är åtgärdade.
- Brandskyddet ska kontrolleras, underhålls och besiktas enligt kontrollplan brand och dokumenteras i fastighetssystemet DEDU.
- Incidentrutiner ska finnas för brand, vattenläckage, olycka och hjärtstopp.
- Framkörningskort ska finnas.
- Restvärdeskort ska finnas för alla kyrkor.

Statusrapportering till ledning

3. Status per fastighet

Ägare/ Nyttjare	Fastighet	Namn/adress	Typ	1. Branddokumentation	2. Riskinventering	2. Åtgärdsplan	3. Gränsdragning mot HG	4. Utbildning och övning	5. Kontroll och underhåll	6. Incidentrutiner	7. Frankörningskort	8. Restvärds kort
Ägare			Bostäder/kontor/ butik									
Ägare			Bostäder/butik									
Ägare			Kontor									
Ägare			Kontor									
Nyttjare			Kyrka									
Ägare			Bostäder/butik									
Ägare			Kyrka									
Ägare			Kyrka									
Ägare			Bostäder/butik									
Båda			Bostäder/kontor									
Båda			Kyrka									

	Genomfört och uppdaterad
	Pågår (slutskede) eller mindre revideringsbehov
	Pågår i startskede eller större revideringsbehov
	Saknas
	Ansvaret ligger på annan part (hyresgäst/ägare)

Statusbesikta brandskyddet

- En noggrann byggnadsinventering och bedömning av:
 - Risker för brands uppkomst
 - Brister i befintligt tekniskt brandskydd
 - Nödvändiga åtgärder för att uppnå en skälig nivå på det tekniska brandskyddet
- Besiktningsrapport med fotodokumentation och placering på ritning
- Brister sammanställas i Excel-format "Åtgärdsplan brandskydd"

Statusbesiktning ska ge en helhetsbild

Brandtekniska utlåtanden

Revisionsbesiktning brandlarm/sprinkler

Elbesiktningsintyg

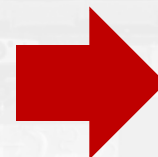
Rapport från försäkringsbolag

Tillsynsprotokoll från räddningstjänst

Vårdplan/program

Åskskyddsbesiktning

Brandskyddskontroll rök- och imkanaler

Statusbesiktning brandskydd

Kulturbyggnader – särskilda risker som påverkar brandskyddet

Egendomsskydd - Det finns inga försäkringar som kan återskapa det kulturhistoriska värdet

Brännbara konstruktioner

Lättantändliga ytskikt

Brännbara fasader

Brister i åskskydd

Stora brandceller

Lättantändlig inredning

Långa gångavstånd

Äldre rökaskanaler

Bristfälligt brandmotstånd

Öppen takfot

Äldre el-installationer

Ombyggnadsarbeten

Bredd på passager

Vindsutrymmen

Risk för anlagd brand

Våningsindelning

Inåtgående dörrar

Dolda utrymmen

Levande ljus

Takkonstruktioner

Ingen brandgasventilation

Sammanbyggda

Belysning

Gnistregn hotar andra

Stigarledningar saknas

Släcksystem saknas

Evenemang

Framkomlighet stegbil

Skapa enhetlig värdering av brister

ALLVARLIG

- Skälig nivå på brandskyddet uppfylls inte och det äventyrar personsäkerheten.
- Funktionsfel på befintligt tekniskt brandskydd och det äventyrar personsäkerheten.

- Överhängande risk för brands uppkomst.

- Räddningstjänsten bedöms kunna besluta om förläggande på att åtgärd vidtas omgående eller förbjuda verksamheten tills att åtgärder är vidtagna.

- Nyttan bedöms som hög i förhållande till kostnaden.

- Ska omgående meddelas.
- Behöver åtgärdas omgående och kompensatoriska åtgärder kan krävas för att upprätthålla brandskyddet till dess bristen har åtgärdats.

SKÄLIG

- Skälig nivå på brandskyddet uppfylls inte och särskilda omständigheter föreligger. Framför allt påverkas egendomsskyddet.
- Fel på befintligt tekniskt brandskydd.

- Riskkälla som behöver hanteras för att få ett betryggande skydd mot brand.

- Räddningstjänsten bedöms vid tillsyn kunna besluta om förläggande på att åtgärd vidtas.

- Nyttan bedöms som hög i förhållande till kostnaden.

- Ska åtgärdas inom bristen rimlig tid.
- Kan inarbetas i kommande års budget/underhållsplan.

REKOMMENDERAD

- Åtgärd för att öka egendomsskyddet.

- Nyttan bedöms överstiga kostnaden.

- Vi rekommenderar att åtgärder inarbetas i underhållsplan.
- Ni beslutar med hänsyn till övriga påverkande faktorer.

Systematisk arbetssätt för att hantera brister i brandskyddet

Exempelbyggnad - Åtgärdsplan brandskydd

Upprättad av: Datum: 2022-09-15

Brist nr	Plan	Ämne	Åtgärdsförslag	Prioritering	Kostnadsansvar	Utförare	Tillståndskrav	Kostnad	Kategori	Deadline	Status
BR.01	Plan 3	Atalje med stadigvarande vistelse har bara en utrymningsväg	Fast räcke ska kunna öppnas. Alternativ utrymning med hjälp av räddningstjänsten kan tillskapas genom de dubbeldörrar som finns mot innergård.	ALLVARLIG	Ägare	Smed	Nej	15 000 kr	Utrymning	Etapp 1	Klart
BR.02	Plan 3	Farlig utrymning över tak vid stegutrymning	Förbättra utrymningsmöjlighet över tak, stegpinnar och halkskydd behöver anordnas	ALLVARLIG	Ägare	Smed	Nej	25 000 kr	Utrymning	Etapp 1	Klart
BR.03	Plan 5 - Vind	Lysrör utan kapsling med brännbart under	Kompletera med kåpa på lysrörsarmaturerna. Byt om möjligt till säkerhetsglimtändare.	ALLVARLIG	Ägare	Elektriker	Nej	5 000 kr	El-installation	Etapp 1	Klart
BR.04	Källare	Lysrör blinkar. Risk att glimtändaren blir överbelastad vilket kan orsaka brand.	Byt lysrör. Byt om möjligt till säkerhetsglimtändare.	ALLVARLIG	Restaurang	Brandskyddsansvarig	Nej		Brandrisk	Etapp 1	Klart
BR.05	Källare	Utrymningsdörr överläs var låst	Kompletera med väsentligt funktion så att belysning eller liknande inte går att tända helt innan dörren är upplåst.	ALLVARLIG	Restaurang	Brandskyddsansvarig	Nej		Dörrar	Etapp 1	Klart
BR.06	Plan 2	Brandtätning saknas	Brandäta - mindre genomföring	SKÄLIG	Ägare	Drifttekniker	Nej	2 000 kr	Brandcell	Etapp 2	Pågående
BR.07	Plan 1	Branddörr saknar dörrstängare	Kompletera med dörrstängare	SKÄLIG	Ägare	Drifttekniker	Nej	3 000 kr	Dörrar	Etapp 2	Pågående
BR.08	Plan 2	Fönster i trapphus ej öppningsbart på alla plan	Möjlighet att öppna fönster tillskapas för att möjliggöra brandgasventilation	SKÄLIG	Ägare	Drifttekniker	Nej	3 000 kr	Brandgasventilation	Etapp 2	Klart
BR.09	Plan 1	Branddörr otät. Dörr bedöms uppfylla 15 min	Bygg upp sockel för att minska glappet mellan dörrblad och golv. Sätt svällist runt karm. Justera så dörren dörren så den sluter tätt och justera så den är tät	SKÄLIG	Ägare	Brandtättningsfirma	Nej	8 000 kr	Dörrar	Etapp 2	Pågående
BR.10	Plan 0 - Bottenv	Nödbelysningsarmatur har hamnat ovanpå undertak	Flytta ner armatur under undertak	SKÄLIG	Restaurang	Brandskyddsansvarig	Nej		Skyltar och nödbelysning	Etapp 2	Pågående
BR.11	Plan 4	Ej brandklassat fönster från trapphus. Sitter i vinkel mot LGH.	Mått: 1.1x0.90m. Fönster byts ut mot fönster i lägst brandteknisk klass E 30.	REKOMMENDERAD	Ägare	Brandtättningsfirma	Nej	10 000 kr	Fönster	Etapp 3	
BR.12	Källare	Förgreningsdosor är enbart till för temporär användning, får ej användas permanent.	Ersätt med fast installation	REKOMMENDERAD	Ägare	Elektriker	Nej	10 000 kr	El-installation	Etapp 3	
12						Summa		81 000 kr			

Enkel och enhetlig dokumentation utifrån förvaltningens behov

- Brandskyddets utformning
- Vilka brandtekniska installationer som finns
- Drift och underhållsinstruktioner

Fastighetsskötare

Hyresgäst

- Utrymningsstrategi och vad som händer vid brandlarm
- Begräsningar med brandskyddet
- Brandskyddsregler
- Brandtekniska Installationer som hyresgästen ansvarar för

Förvaltare

Projektledare

- Beskrivning av brandskyddet

- Status på brandskyddet
- Hur är brandskyddet utformat och tänkt att fungera
- Begräsningar som gäller för brandskyddet

Räddningstjänst

Förvaltarinstruktion brandskydd

- Strukturerad och kortfattad beskrivning av de viktigaste delarna av brandskyddet.
- Kan även användas för kommunicera brandskyddet med hyresgäster.
- Brandskyddsritningar
- Beskrivning av brandskyddet

BY 35 och 132 - FÖRVALTARINSTRUKTION BRANDSKYDD

Inledning

Instruktionen ska läsas tillsammans med brandskyddsritningar.
3 våningsplan i suterräng samt kallvind (byggnadsklass 1).
Byggnad uppfördes 1729 som smedja. 1852 inrättades bostäder på plan 3. 1969 totalombyggnad. 2021 ändring till kontor på plan 3.
Byggnaden är ett statligt byggnadsminne.

Viktig information

Max 15 personer får vistas i respektive lokal på plan 3 eftersom räddningstjänstens höjdfordon utgör alternativ utrymningsväg.
Uppställning av brännbart, utrustning och dylikt får inte ske i trapphus.

Verksamhet

Kontor (verksamhetsklass 1).

Utrymning

Plan 1: Utryms via dörr i fasad, endast tillfällig vistelse.
Plan 2: Lokaler utryms via dörr i fasad eller via trapphus.
Plan 3: Lokaler utryms via trappa eller med hjälp av räddningstjänstens steg

Brandceller

Varje våningsplan och lokal är egna brandceller avskilda i EI 60.
Brandcellsgräns EI 60 mot by 131.

Brandtekniska installationer

Brandventilation	Trappa kan ventileras via takfönster på plan 3
Bärverk	Tegel med bjälklag i trä (källarbjälklag i tegel)
Brandlarm	Heltäckande detektion förutom lägenheter där enbart en detektor finns samt mindre utrymmen som toaletter, förråd och kryputrymmen. Utrymningslarm med larmklockor. Installerades 2016 och är gemensamt med by 130–131. Mer information finns i anläggarintyg och serviceritningar.
Brandsläckare	Ja. Hyresgäst ansvarar för släckare i sin lokal.
Nattlås	SFV kontor: Nattlås förreglas mot inbrottslarm. Ej upplåst dörr ger felsignal.

Nödbelysning	Nej
Im-/rökanaler	Ja, två kaminer på plan 3
Släcksystem	Nej
Styrfunktioner vid brandlarm	• Larmöverföring till SOSAB. • Utrymningslarm i by 35 och 132. Larmknapp vid brandförsvarstablä aktiverar utrymningslarm i alla byggnader. • Utrymningsskyltar tänds till 100 %. • Ventilation, se nedan.
Utrymningsplats	Nej
Utrymningsskylt	Ja. Skyltar med inbyggt batteri (Honeywell ExiLED) laddas och övervakas av brandlarmet (se serviceritning brandlarm).
Utrymningsplan	Ja. Hyresgäst ansvarar för utrymningsplaner i sin lokal.
Ventilations-brandskydd	LB1101 betjänar flera brandceller och är utformat som till- och frånluftssystem. Ventilationen styrs via brandlarm och via två egna rökdetektorer. Vid brand så stoppar LB1101 och brandskyddspjäll stänger. Driftkort saknas.
Åskskydd	Externt åskskydd: Nej Överspänningsskydd: Nej

Förteckning dokumentation av brandskyddet

Dokument	Datum	Kommentar
Beskrivning av befintligt brandskydd	Nej	Bedöms ej vara nödvändig med hänsyn till objektets enkla utformning
Brandskyddsritningar	2021-12-06	
Styrmatis och provningsprotokoll samordnad provning brandskydd	2021-11-02	

Sida 1 av 1

Reviderad:
Ursprungligt upprättad: Emil Egeltoft, Brandskyddslaget AB, 2022-06-29

Kommunicera brandskyddet

INCIDENTKORT

BRAND

1 Brandlarmet upptäcker branden och sänder ljudet. Räddningstjänst larmas direkt.

2 Samla er vid brandlarmstaben inne i kyrkorummet. Lokalisera var det larmar. Bege er till lämnat utrymme.

3

4

5

6

7

8

9

10

OLYCKA

1 Kontrollera skador

2 Larma 112

3 Placera medvetslös person i stabilt sidoläge

4 Om personen är vid medvetande:

5

6

7

HJÄRTSTOPP

1 Kontrollera medvetande & larma

2 Skapa fri luftväg & kontrollera andning

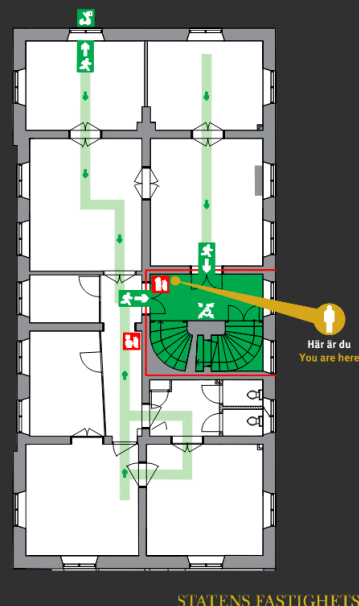
3 Ingen eller normal andning: Starta HLR

4 Sätt igång hjärtstartaren & fäst elektroderna

5 Rör ej patienten under analys!

6 Ge strömstöt när hjärtstartaren säger till

Utrymningsplan Evacuation plan

- Vid brand
Fire action**
- Tryck in en larmknapp för att aktivera utrymningslarm och larma räddningstjänsten. Activate evacuation alarm by pressing the fire alarm button. Fire department will be alarmed.
 - Släck branden om möjligt. Extinguish the fire if possible.
 - Utrym via närmsta utrymningsväg eller via fönster med hjälp av räddningstjänsten. Evacuate through the nearest exit route.
 - Personer som behöver assistans vid utrymning, kan bege sig till utrymningsplats för att avvakta hjälp med vidare utrymning. Persons who need assistance during evacuation can go to the area of refuge to await assistance for further evacuation.
 - Återsamlingsplats är utanför huvudentrén. Assembly point are outside the main entrance.
- Brandcellgräns
Fire compartment
- 🔴 Brandlarmknapp
Fire alarm button
- 🔴 Handbrandsläckare
Fire extinguisher
- 🔴 Fönsterutrymning via höjdfördon
Evacuation from window with fire ladder truck
- ➡ Utrymningsväg
Exit route
- 🟢 Utrymningsplats
Area of refuge
- 🟢 Återsamlingsplats
Assembly point
- Svenskundsavägen 17
- Licentierad av Brandskyddslaget 2023-02-10

Prioritera underhåll av brandskyddet

System	Typ av kontroll	Intervall
Brandlarm	Månadsprov	1 mån
	Kvartalsprov	3 mån
	Service (extern)	1 år
	Revisionsbesiktning (extern)	1 år
Brandgas-ventilation	Motionering brandgasfläkt	6 mån
	Provning brandgasfläkt/röklucka	12 mån
Nödtelefon utrymningsplats	Tillsyn	1 mån
	Provning	6 mån
Utrymnings- och nödbelysning	Prov	3 mån
	Kapacitetsprov	12 mån
	Service (extern) nödbelysningsaggregat	12 mån

Rond	Innehåll	Intervall	Utförare
1	Månadsrond brand*	1 mån	Brandskyddskontrollant
2	Kvartalsrond brand	3 mån	Brandskyddskontrollant
3	Årlig brandskydds rond	12 mån	Fastighetsskötare
4	Service brandlarm	12 mån	Presto
5	Service sprinkler inkl. kapacitetsprov	12 mån	Bravida
6	Service på UPS och nödbelysning, åskskydd,	12 mån	Installationskompaniet AB
7	Revisionsbesiktning brandlarm samt sprinkler samt statusbesiktning brandskydd	12 mån	Brandskyddslaget
8	Elbesiktning inkl. fördjupad termografering	3 år	Besiktningsakuten Sverige AB
9	Fullständig inspektion åskskyddsanläggning	4 år	Highpower
10	Utbyte brandvarnare	10 år	Fastighetsskötare

Översikt komponenter

Utgående ledning till sprinklerhuvud
Normalt fylld med luft

Potentialutjämning

Larmmanometer
Normalt 0 bar.

14. Ventil
dräneringsledning

Manometer tryck
under klaff
Normalt 4-6 bar.

20. Manuell
aktivering

7. Avstängning
sprinklersektion

8. Avstängning
kapacitetsprov
Öppnas endast vid
kapacitetsprov.

Blindfläs
Används för kapacitetsprov

Förklaring
Grön färg=Manometer
Grå färg = Information
Röd färg = Ventil normalt stängd
Blå färg = Ventil normalt öppen

Brandlarmstryckvakt

11. Avstängning vid prov
av preaction ventil

Överhettningsventil

18. Larmavstängningsventil

Manometer tryck över klaff
Normalt 2,1-2,8 bar.

Sprinklerpump

10. Avstängning
trycksida pump

23. Avstängning
pumpestart
automatik

Preaction
ventil

38. Backventil

Backventil

5. Avstängning
förbigång

9. Brandkärsanslutning
Används för att försörja
sprinklersystemet från räddningsfordon
om sprinklerpump inte fungerar.

Luftledning

Luftkompressor
med trycktank

32. Tryckvakt
lufttryck

30. Avstängning
lufttryck efter
strykning

Manometer lufttryck
Normalt 2,1-2,8 bar.

30. Avstängning lufttryck
innan strykning

31. Avstängning
förbigång lufttryck

4. Avstängning
sugsida pump

24. Provväntil
pumpestart

34. Tryckvakt
pumpestart

Manometer trycksida
Normalt 4-6 bar.

28. Tryckvakt lågt
servistryck

26. Avstängning larm
servistryck

Manometer
servistryck
Normalt 4-6 bar.

27. Provväntil
servistryck

3. Backventil

2. Sil

1. Huvudavstängning

6. Avstängning
förbigång

Förbigångsledning

1 Kontrollera tryck på alla manometrar. Notera värden i sprinklerjournal.

2 Kontrollera att indikering "Drift" och lampa START BEREDD lyser samt båda huvudbrytarna är i läge "ON" på **Apparatskåp sprinklerpump**. Kontrollera att inga larm finns på larmpanelerna.

Tack för mig!

emil.egeltoft@bsl.se
0707-77 37 84